

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Sípos & Moskovits Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sípos Attila ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt **Középdunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet** (2471 Baracska, Annamajor, Pf. 2.) I. rendű, a dr. Kecskés Tünde jogtanácsos által képviselt **Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága** (1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.) II. rendű alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megfizetésére kötelezés** iránt a Fejér Megyei Bíróság 2010. október 8-án meghozott 25.P.22.334/2008/50. számú ítélete ellen a felperes 51. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 50.000 (ötvenezer) Ft perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Keresetében a felperes (alapügy 6. sorszámu perirat) összesen 12.000.000 Ft vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest. Utóbb egy 5.000.000 Ft-os nem vagyoni kártérítés tekintetében (kereseti kérelem 5. pont) keresetét a II. rendű alperesre is kiterjesztette és e körben a két alperes egyetemleges marasztalását kérte. Részleteiben:

1. 1.000.000.Ft nem vagyoni kártérítést a felperes azért igényelt, mert álláspontja szerint nem a neki járó 6-os számú épületben helyezték el a büntetés-végrehajtás során az I. rendű alperesnél.

2. 2.000.000 Ft nem vagyoni kártérítést azért kért, mert körlet elhelyezését indokolatlanul megváltoztatták és szigorúbb körletben kellett töltenie szabadságvesztését.
3. 2.000.000 Ft vagyoni és nem vagyoni kártérítést azért igényelt, amiért indokolatlanul visszavonták civil munkavégzési lehetőségét.
4. 2.000.000 Ft nem vagyoni kártérítést azért igényelt, mert nem állították elő valamennyi drogprevenciós kezelésre.
5. 5.000.000 Ft nem vagyoni kártérítést pedig azért igényelt, mert jogosulatlanul szállították át másik intézetbe és emiatt nem tudta befejezni a drogprevenciós eljárást, ezért a büntetőeljárás tovább folytatását vele szemben elrendelték.

Az elsőfokú bíróság a 3. és 4. pont tekintetében 49. sorszámú végzésével a pert megszüntette, majd 50. sorszámú ítéletével a felperes egyéb kérelmét is elutasította, és kötelezte, hogy az I. rendű alperesnek 100.000 Ft, a II. rendű alperesnek 60.000 Ft perköltséget fizessen meg.

Az eljárás során felmerült 720.000 Ft perköltségről úgy rendelkezett, hogy az a felperes személyes költségmentessége folytán az állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alábbi tényeket rögzítette:

A Fehérgyarmati Városi Ügyészség B.X/2006/13-II. számú 2007. március 1-én kelt határozatával az alperessel szemben kábítószerrel visszaélés vétsége miatt indított bűnügyben a vádemelést egy év időtartamra elhalasztotta, és a Be. 225. § (1) bekezdése alapján a felperes pártfogó felügyeletét rendelte el. Egyidejűleg a Be. 225.§ (4) bekezdése alapján a felperes részére kötelezettségként kábítószer használatot kezelő ellátáson történő részvételt írt elő.

A felperes ténylegesen 2007. május 4. óta állt pártfogó-felügyelet alatt, azonban a felhívás ellenére a kábítószer használatot kezelő ellátáson való részvételt nem kezdte meg utalva arra, hogy más ügyben kiszabott szabadságvesztés büntetés megkezdésére vár. A felperest e büntetés végrehajtására 2007. augusztus 28-án fogadta be a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet. Innen a felperest 2007. szeptember 24-én Állampusztára szállították át, ahol 2007. október 4-én kérelmet terjesztett elő a kezelésen való részvételre, melynek tényét valamint azt, hogy vádemelést elhalasztó határozat rendelkezésre áll, rögzítették az Országos Büntetés-végrehajtás Nyilvántartó Rendszerében. Mivel a kezelés végrehajtására Állampusztán nem volt lehetőség, ezért a felperest az I. rendű alpereshez helyezte át a II. rendű alperes. A felperes 2007. november 19-től 2008. április 14-ig töltötte büntetését az I. rendű alperesnél. A befogadási meghallgatáskor rögzítették a vádhalasztás tényét, a kábítószer használatot kezelő ellátáson történő részvétele iránt előterjesztett kérelmet azonban nem. Ilyen kezelés folytatására a felperes ezen intézetnél kérelmet nem terjesztett elő. A lehetséges kezelésről a tájékoztatót a felperes 2007. november 24-én az I. rendű alperestől átvette.

A felperest az I. rendű alperes a 2-es, majd 2008. január 29-től a 3-as biztonsági csoportba sorolta. Kezdetben az 5-ös, később a 2B épületben helyezte el. Nevezett klinikai pszichológiai vizsgálatára 2008. február 26-án került sor. A felperes az I. rendű alperesnél 2007. december 20. és 2008. április 14. napja között hét foglalkozáson vett részt. Az intézetben működött drogprevenciós részleg a VI-os épület 20-as zárkájában, míg a kábítószer használatot kezelő ellátáson való résztvevők számára az intézkedésben már körlet vagy zárka kijelölésére nem került sor.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 1.Bkf.X/2008/4. számú ítéletével 2 év 7 hónap 20 nap fegyházbüntetést, mint összbüntetést állapított meg, melyre tekintettel a II. rendű alperes a felperesnek más, fegyházfokozatú büntetés-végrehajtási intézetbe való szállításáról rendelkezett. A felperes 2008. április 14-én a Tiszalöki BV Intézetbe szállították át, ahol azonban kábítószer használatot kezelő ellátás nem volt biztosítva. A felperes ezt követően 2008. június 27-én panaszt terjesztett elő, melyben kifogásolta, hogy a kábítószer használatot kezelő ellátáson való részvételét átszállítása után nem biztosították. A Fehérgyarmati Városi Ügyészség B.X/2006. számú 2008. július 17-i határozatával a kezelésen való részvételi kötelezettség teljesítésére további három hónapot engedélyezett. Határozatát a felperes részére 2008. július 23-án megküldte. A felperes 2008. július 17-én könnyű-gépkezelői tanfolyamra jelentkezett, és utóbb a kábítószer használatot kezelő ellátáson történő részvételét már nem kérte, 2009. január 20-án erről kifejezetten lemondott.

A Fehérgyarmati Városi Ügyészség 2009. február 5-én kelt B.X/2006. számú határozatával a vádemelés elhalasztásáról rendelkező határozatát hatályon kívül helyezte, majd pedig a felperessel szemben a 53. ügyszám alatt február 5-én vádiratot nyújtott be.

A Fehérgyarmati Városi Bíróság 2010. január 8-án kelt 4.B.X/2009/11. számú ítélettel a felperest kábítószerrel visszaélés vétségében mondta ki bűnösnek, és 40 nap közérdekű munka büntetésre ítélte.

Az alperesek a felperesi kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a felperes az ügyészség döntését követően önként nem kezdte meg a kezelésen való részvételt, és akkor, amikor az I. rendű alpereshez áthelyezték, már a kezelésre nyitva álló 6 hónapos határidő nem lett volna elegendő a kezelés befejezéséhez. Hivatkozott az I. rendű alperes arra is, hogy a különböző más okokból szükséges szállítások miatt a felperes szakértői vizsgálatára korábban nem kerülhetett sor, egyébként is a felperes a befogadásakor a kezelésen való szándékát nem jelezte. Vitatta, hogy a felperest a 6-os számú épületben kellett volna elhelyeznie, utalva arra, hogy nem drogprevenciós kezelésen vett részt. A felperes végrehajtási fokozatának megfelelő büntetés-végrehajtási intézetben töltötte ezidőben szabadságvesztését, a biztonsági fokozatba való besorolása indokolt volt, annak felülvizsgálatára polgári bíróságnak nincs hatásköre. Vitatta,

hogy a felperes foglalkozáson való részvételét akadályozta volna. Az átszállítás tekintetében pedig úgy foglalt állást, hogy azt nem ő, hanem a II. rendű alperes rendelte el.

A II. rendű alperes ugyancsak a kereset elutasítását kérte. Vitatta azt, hogy vele szemben kárigény lenne előterjeszthető. Hivatkozott arra, hogy a nagyobb szállítási mennyiség miatt nincs lehetőség arra, hogy az átszállítást megelőzően az adatbázisban lévő adatokat ellenőrizzék, ezért ezt az I. rendű alperesnek külön kellett volna jeleznie.

Az elsőfokú bíróság e védekezés ismeretében a felperes kereseti kérelmei közül az 1.000.000 Ft nem vagyoni kártérítési igényt a 6-os épületbe való áthelyezés vonatkozásában, illetve a 2.000.000 Ft-os nem vagyoni kártérítést a megváltozott körletelhelyezésre szigorúbb körletre utalva nem találta alaposnak, elfogadva az I. rendű alperesi védekezést.

Az 5.000.000 Ft nem vagyoni kártérítésre utalva úgy foglalt állást, hogy e körben a 26/2003. (V. 16.) ESZCSM-GISM együttes rendelet akkor hatályos szabályait kell figyelembe venni. Ennek 4. § (5) bekezdését és 6. § (1) bekezdését idézve rámutatott, hogy e jogszabály és a Btk. 283. § (1) bekezdésében írtak összefüggésére, majd kifejtette, hogy miután a felperes az I. rendű alperesnél az igazolás szerint 7 foglalkozáson részt vett és az intézményváltás miatt felmerült kezelés-megszakítást a Városi Ügyészség önhibán kívülinek minősítette, lehetőség volt a felperes részére a még hiányzó 3 hónap időtartam alatt más intézetben a kezelés folytatására.

Tényként rögzítette, hogy a II. rendű alperes intézkedése folytán a felperest a számítógépes-nyilvántartási rendszerben foglalt adatok ellenére a kezelés folytatására alkalmatlan intézetbe szállították, azonban ez is jelentőségét veszítette arra utalva, hogy a felperes számára ténylegesen lehetőség nyílt a kezelés sikeres, jogszabályoknak megfelelő befejezésére. A továbbfolytatás elmaradása azonban a felperes terhén volt megállapítható, mert nem tudott elfogadható magyarázatot adni, hogy miért a könnyűgép-kezelői tanfolyamot választotta a kábítószer-függőséget elkerülő eljárás folytatása helyett. Ezzel ugyanis a Ptk. 340. § (1) bekezdése szerint a kár elhárítása érdekében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Figyelemmel arra, hogy a jogalapot nem látta megállapíthatónak, a felperes e körben előterjesztett keresetének összszerszerűségével nem foglalkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes élt fellebbezéssel. A fellebbezés kizárólag mindkét alperessel szemben az 5.000.000 Ft-os nem vagyoni kár és a törvényes késedelmi kamatok megfizetésére irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során tévedett akkor, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Tiszalöki BV Intézetben megkötött tanulmányi szerződés fel nem lelhetősége miatti bizonyítatlanságot a felperes terhén állapította meg, továbbá tévedett akkor is, amikor az ok-okozati összefüggés megállapítása során nem a súlyuknak kellő mértékben megfelelően értékelte a felmerült körülményeket. A

felperes a fellebbezés szerint az átszállítást közvetlenül követően sérelmezte az átszállítás tényét, és mivel ez nem vezetett sikerre, írásbeli feljelentés elkészítésére kényszerült, és ennek nyomán hosszabbította meg a kezelés lefolytatásának lehetőségét a Városi Ügyészség. A tanulmányi szerződést már ezen határozat meghozatala előtt megkötötte, és őt erre az ösztönözte, hogy használható ismereteket szerezzen, és ennek segítségével esélye legyen a szabadulást követően munkavégzésre. A felperes döntési lehetősége nem 2008. júliusában keletkezett, hanem 2009-ben. Ekkor már a tanfolyam döntő többségét elvégezte. A kárenyhítési kötelezettség vonatkozásában elsőfokú bírói értékelést sem fogadta el. Álláspontja egyértelmű volt, hogy a II. rendű alperes átszállítással kapcsolatos érdemi intézkedése, mely állítása szerint az I. rendű alperesnek is felróható, oka a bekövetkezett 5.000.000 Ft-os nem vagyoni kárnak.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalására tett indítványt. Előadása szerint a tényállást az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, és helyesen vont következtetést arra, hogy az átszállításra az I. rendű alperesnek ráhatása nem volt azért, hogy a felperes olyan intézetbe került, ahol az elterelési eljárást folytatni nem tudta, terhükön nem róható fel.

A II. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, költségre nem tartott igényt.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és arra alapított jogi döntése is megfelel a jogszabályi előírásoknak. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésre utalással az alábbiakat emeli ki:

Egyértelműen megállapítható, hogy a fellebbezésben fenntartott és a jogosulatlan átszállításra utaló kereseti kérelem vonatkozásában az I. rendű alperes érdemi tevékenységet nem fejtett ki, vele szemben ez a kárigény nem volt érvényesíthető. Nem vitás tény, hogy az I. rendű alperesnél töltött büntetés-végrehajtási idő alatt a felperes 7 kezelésen vett részt, és ennek befejezésére a meghosszabbított határidő utóbb elegendő lett volna. A 7 kezelés vonatkozásában pedig tényként rögzíthető, hogy annak megkezdésére a felperesi bejelentést követően sor került.

A II. rendű alperes kárfelelőssége tekintetében megállapítható, hogy a II. rendű alperes gondatlanul járt el akkor, amikor a megváltozott büntetési fokozat vonatkozásában kötelező átszállításról intézkedett, és nem vette figyelembe, hogy az általa kijelölt, egyébként felperes lakóhelyéhez közeleső Tiszalöki BV Intézetben nincs mód e kezelés folytatására. Ez a döntés azonban végeredményben nincs oki összefüggésben a felperesnél bekövetkezett kárral. Ugyanis a felperesnek

lehetősége nyílt volna az áthelyezés folytán - melyet részére felajánlottak - az eljárás folytatására, azonban 2009. január 20-án keltezett nyilatkozatában kimondottan e kezelés folytatásáról a felperes lemondott.

Végezetül a fellebbezésben a felperes fenntartotta az 5.000.000 Ft-os kárigényét. E vonatkozásban a másodfokú bíróság csupán arra utal, hogy a büntetőeljárás folytatását követően a Fehérgyarmati Városi Bíróság 4.B.X/2009/11. számon meghozott ítéletével a felperest kábítószerrel visszaélés vétségében mondta ki bűnösnek és 40 nap közérdekű munka büntetésre ítélte. Ennek tükrében az előterjesztett kárigény jelentősen eltúlzottnak látszik, amennyiben annak jogalapja megállapítható lenne.

Másodfokon az alperesek pernyertesek lettek, az I. rendű alperes perköltségre tartott igényt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a bíróság az I. rendű alperes javára perköltséget állapított meg. A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint az államot terheli.

Budapest, 2011. február 17.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke, előadó

Dr. Hóbl Katalin s.k.
bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: